Schipper Johannes Kool- een ondernemend en merkwaardig schipper.

Enigst zoon van schipper Willem Kool. Geboren aan de Goudsbloemgracht in het huis met de erker (naast het Postkantoor) en later in de Bagijnhof 42.

Leende van zijn vader geld en kocht op 19-jarige leeftijd zijn eigen schip. Trouwde Johanna Vos, dochter van de eigenaar van de postkoets en ging met hem aan boord wonen.
Kool kocht mest in Friesland en verkocht deze weer in de Haarlemmermeer. Kocht in Noordholland appels en peren en verkocht deze weer in Friesland. Ook kocht hij riet en schelpen om deze weer elders te verkopen.
Kwam hij in zijn thuis haven Medemblik dan was zijn eerste gang naar zijn vader om van het verdiende geld zijn schuld af te lossen.
Eens per week maakte hij deze tocht naar Friesland. Als er geen wind was dan liepen zijn jonge zoons aan de lijn en zeulde men, zelfs in het donker, het schip door vaarten en kanalen. Willem en Lou, de twee oudste zoons, vertelden later dat ze het schip menigmaal verwensten.
In de begin jaren gebeurde het, dat als Kool in een sluis kwam en vroeg of men zijn schip wilden schutte, dat men hem uitlachtte. "Jouw schip ? Je zult het knechtje wel zijn !"
Dit trok hij zó aan dat hij zijn baard liet groeien om er zo wat ouder uit te zien.
De zoons moesten na hun schooltijd aan boord helpen. Een dochter moest mee om voor het eten van de mannen te zorgen.
Een van Kool zijn gezegden was: "Als er wind is moet je varen"
Ook als er stormweer was. Als andere schippers binnen bleven omdat het te hard waaide, dan zeilde Kool.
Vastbedraden aan het roer, een gierende storm, vader Kool verbeten aan het roer...een schreeuw naar beneden: "Moeder mijn pijp".
Moeder moest dan zijn pijp stoppen en deze aanrijken en met de vlam in zijn pijp vocht hij zijn weg door de golven.
Hij kocht een groter schip, de clipper"Actief" en hoorde dat er in Engeland scheepsmotoren ontwikkeld waren met als brandstof dieselolie.
Sprak met zijn vader over een motor in zijn schip, maar hij kon zijn vader niet kwaaier maken dan over een motor te praten.
Een "echte schipper" zeilde ! Een motor in een zeilschip dat was verachtelijk.
En grootmoeder vertelde mij: "We lagen aan de wal in Rotterdam en vader ging aan de wal, kijken naar handel of vracht.
s'Avonds kwam hij niet thuis en ook de volgende dag niet. Dat hij af en toe zo maar weg bleef was zij wel gewend maar zó lang...
Na 3 dagen hoorde zij hem op de loopplank en toen hij in de roef afdaalde zei ze: Zó, Hannes Kool, vertel mij nu maar eens waar je vandaan komt".
En Hannes vertelde dat hij de boot naar Engeland had genomen en naar Birmingham was gereisd. De engelse taal was hij niet machtig maar hij had wel een scheeps-dieselmotor gekocht.
Als de winter in viel lagen de Medemblikker schippers beschut in de haven om te overwinteren.
En tegen de winter arriveerde in Medemblik, in kratten verpakt, een scheepsmotor. Dé gelegenheid om de motor s'winters in te bouwen.
Uit Engeland kwam een monteur die bij Schipper Kool in de Bangert logeerde.

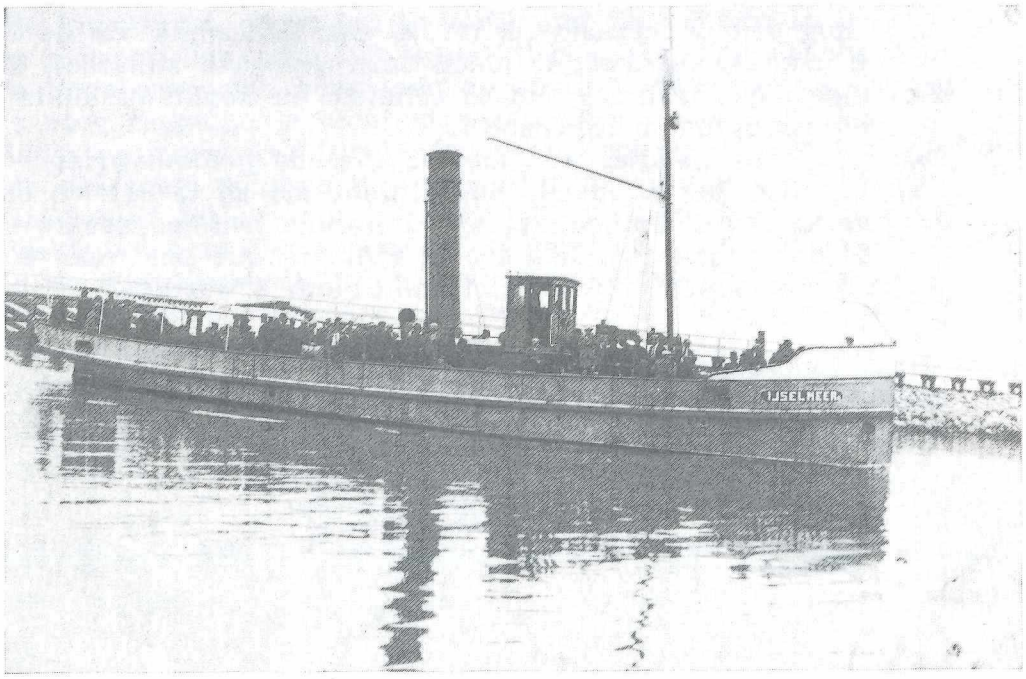

De "IJsselmeer II" bij het binnen varen van de haven van Medemblik.

Kool noemde een prijs maar Doeksen vond het veel te veel, waarop Kool zei: "Als je het volgend jaar komt dan is het het dubbele".
Het jaar daarom vroeg Doeksen opnieuw en bood de eerst gevraagde prijs, waarop Kool zei: "Je weet, ik heb vorig jaar gezegd, als je nú niet koopt dan is het volgend jaar het dubbele. Een als je nú deze prijs niet wilt betalen dan is het volgend jaar nóg eens het dubbele!".
En zo geschiedde. Het daarop volgende jaar kwam Doeksen en vroeg opnieuw de prijs. Toen Kool zei: "Het is het dubbele van vorig jaar...", zei Doeksen: "Je bent een rot vent, maar laten we meteen maar naar de notaris gaan". En zó geschiedde en Kool verkocht tijdens de zeilwedstrijden in Sneek zijn stoombootdienst.
Later zou Kool de clipper de "Actief", zijn schip met de eerste motor, verkopen. Het zou in Kampen plaats vinden.
Een nadeel van die oude motor was dat ze moeilijk startte.
De kop van de motor moest eerst vóórgegloeid worden en met een staaf ijzer werd het vliegwiel omgetrokken, net zo lang totdat de motor startte. Zwaar werk en een hele toestand.
Liep de motor eenmaal en was ze warm dan kon men de motor gemakkelijk starten. Kool met het schip naar Kampen en voordat de koper zou komen moest eerst de motor gestart worden en warm gelopen zijn.
Als hij dan de motor moest demonstreren voor de koper dan sloeg ze gemakkelijk aan...

Van Kool hoorde men niets uit Kampen. Een maand later kwam hij thuis. Het schip was verkocht. Maar hij vertelde niet waar hij zolang gebleven was.
Later hoorde de familie dat bij het starten het vliegwiel teruggeslagen was en Kool het zware wringijzer tegen zijn hoofd

gekregen had Men had hem later in de maschinekamer bewusteloos gevonden en naar het ziekenhuis gebracht.
Met geen woord heeft hij hier iets over verteld.
Mensen uit Kampen hebben het voorval later in Medemblik verteld.

Werd Kool bij officiële zaken gevraagd zich te legitimeren dan stroopte hij zijn mouw omhoog en vroeg of de legitimatie die hij toonde voldoende was.
Op de binnenkant van zijn arm stond duidelijk getatoeërd:
JOH. KOOL....
En met dit overtuigende bewijs ging men accoord.
Een vreemde eigenschap van Kool was, dat als hij ergens ging eten, hij uit zijn binnenzak zijn tinnen lepel en vork haalde en daarmede at. De vork was schuin afgesleten met aan het heft een half afgesleten duifje.
Hoewel Kool zijn vader en later hijzelf op veertig jarige leeftijd ging rentenieren, is dit géén van zijn nazaten meer gelukt...

Als je dit leest dan denk je: zó'n man heeft ook alles mee gehad of geluk gehad. Maar ook hij zal zijn problemen hebben gehad.
Op de achterkant van de foto van de IJsselmeer II staat door hem geschreven : Job 30: 26. "Nochtans toen ik het goede verwachtte, zo kwam het kwade; toen ik hoopte naar licht, zo kwam de donkerheid".

J.C.v.Leverink.